

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 16 november 2006

Mål nr

Ö 2372-04

KLAGANDE

TE

Ombud och offentlig försvarare: Advokat PJ

MOTPART

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 STOCKHOLM

SAKEN

Återupptagande av mål om stöld

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Svea hovrätts beslut den 28 april 2004 i mål B 9665-03

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avslår överklagandet.

För biträde åt TE i Högsta domstolen tillerkänns PJ ersättning av allmänna medel med niotusensexhundrafyrtiosex (9 646) kr för arbete. Denna kostnad skall stanna på staten. Av beloppet utgör 1 929 kr mervärdesskatt.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

TE har yrkat att Högsta domstolen förordnar att målet åter skall tas upp i hovrätten.

Riksåklagaren har bestritt ändring.

SKÄL

Sollentuna tingsrätt dömde den 26 november 2003 TE för stöld till två månaders fängelse. Domen överklagades av TE. I anslutning till att överklagandet inkom till hovrätten översändes till TE på den av honom uppgivna adressen, en postbox i Köpenhamn, information

om att förenklad delgivning kunde komma att användas i målet. I informationsskriften upplystes om innebörden av förenklad delgivning och om att han själv hade att anmäla till hovrätten om han bytte adress eller var bortrest under någon längre tid.

Den 5 mars 2004 kallade hovrätten TE med post till huvudförhandling den 24 mars 2004 med föreläggande om att han skulle inställa sig personligen vid påföljd att överklagandet annars kunde komma att förfalla. Den 8 mars 2004 skickade hovrätten ett meddelande till honom om att kallelsen hade sänts. Bägge försändelserna skickades till den av TE uppgivna boxadressen i Köpenhamn.

TE inställde sig inte personligen vid huvudförhandlingen. Det var enligt hovrätten inte sannolikt att TE hade laga förfall för sin frånvaro. Hovrätten ansåg sig inte kunna avgöra målet i hans frånvaro. Överklagandet förklarades därför förfallet. Sedan TE ansökt om att överklagandet åter skulle tas upp fann hovrätten att han inte visat att han hade laga förfall för sin frånvaro vid huvudförhandlingen och avslog därför ansökan.

TE har uppgett att han flyttade från Köpenhamn till Stockholm i slutet av februari 2004, att han den 8 mars 2004 var i kontakt med posten i Köpenhamn och begärde att få sin post eftersänd, att eftersändningen av oklar anledning inte fungerade samt att han först i början av april, efter flera telefonkontakter med posten i Köpenhamn och sedan han skaffat en adress poste restante i Stockholm, fick del av hovrättens kallelse.

Det saknas anledning att ifrågasätta TEs uppgift om att han rent faktiskt tagit

del av kallelsen först efter tidpunkten för den planerade huvudförhandlingen.

Av 19 § tredje stycket delgivningslagen (1970:428) framgår att vid s.k. förenklad delgivning enligt 3 a § skall delgivning anses ha skett när två veckor förflutit från det att myndigheten skickade meddelande om att en handling sänts med post för delgivning, om det inte med hänsyn till omständigheterna framstår som osannolikt att handlingen före tvåveckorsfristens utgång kommit fram till den söktes senast kända adress.

Att den som är tilltalad i ett brottmål har adress utomlands utgör varken enligt interna svenska bestämmelser eller för Sverige bindande internationella åtaganden något hinder mot förenklad delgivning eller mot att delgivningshandlingar annars skickas med post till honom. Det finns inte heller några sådana hinder mot att en kallelse av en tilltalad som finns utomlands förenas med påföljd vid utevaror. (Jfr prop. 1999/2000:61 s. 156 ff. och 2004/05:144 s. 53 ff.) Det kan i sammanhanget anmärkas att det enligt svensk uppfattning inte föreligger något hinder mot att andra stater delger mottagare som befinner sig i Sverige direkt med post.

Det får mot den angivna bakgrunden anses att den omständigheten att den tilltalade har adress utomlands inte utgör något absolut hinder mot att använda förenklad delgivning av kallelse till huvudförhandling med föreläggande att inställa sig personligen vid påföljd att överklagandet annars förfaller.

En allmän förutsättning för att förenklad delgivning skall få användas är emellertid enligt 3 a § delgivningslagen att det inte är olämpligt med hänsyn till omständigheterna att delgivning sker på detta sätt. Det är ofta olämpligt

med förenklad delgivning när den som söks har adress utomlands och särskilt om den sökta är utlänning. Ordningen med förenklad delgivning bygger på antagandet att postgången nästan undantagslöst sker snabbt och tillförlitligt (jfr prop. 1990/91:11 s. 19). Uppenbart är att det ofta inte finns underlag för ett sådant antagande när den tilltalade befinner sig utomlands. En förenklad delgivning av den som är tilltalad i brottmål kan också framstå som olämplig med hänsyn till den främmande statens inställning till att andra stater delger personer som befinner sig på dess territorium med post.

När det som i detta fall är fråga om en adress i Köpenhamn kan förfarandet med förenklad delgivning inte anses ha varit olämpligt på grund av vad som kunnat antas om postgångens snabbhet och tillförlitlighet. Inte heller i övrigt har det anförts eller framkommit någon omständighet som gör att delgivningsförfarandet varit olämpligt. TE skall därför anses ha varit rätteligen delgiven kallelsen.

Av TEs uppgifter framgår att hans frånvaro vid förhandlingen inte berodde på att han saknat skäligt rådrum för att inställa sig utan på att han inte nåtts av kallelsen eftersom den adress han hade uppgett till domstolen inte längre var aktuell. Vad TE har anfört innebär inte att han

visat att han hade laga förfall för sin frånvaro som han inte kunde anmäla i tid. Hans överklagande skall därför avslås.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Svensson, Regner, Victor, Lindeblad och Nyström (referent)
Föredragande revisionssekreterare: Thornefors